

[Erhard Jakobsen]

Centrum-Demokraterne har aldrig ført den sydafrikanske regerings synspunkt frem. Det er ikke det, vi har stået for. Vi har prøvet her i Folketinget at vinde gehør for, at der er andre sorte end dem, der var repræsenteret ved Desmond Tutu før og ved Mandela nu, og det er også det, vi stadig væk står på.

Derfor vil jeg gerne gentage min anmodning til udenrigsministeren, som jeg også rejste under åbningsdebatten: Er tiden ikke inde til, at man her i landet afbryder enhver officiel forbindelse med ANC's repræsentanter? Vi har jo ikke forbindelser på offentligt og på officielt plan med oppositionspartier i forskellige andre lande.

(Kort bemærkning).

Kelm-Hansen (S):

Blot en kort bemærkning til hr. Erhard Jakobsen, der pralede af, at han har været i Sydafrika; det er der nu ganske mange der har været. Jeg skal ikke prale af, at jeg har været der længe, men jeg har dog været der.

Men jeg har i den forløbne uge deltaget i en international konference med en stribe politikere af mange forskellige partifarver, som alle sammen kom nede fra disse områder og også havde været i Sydafrika; og deres synspunkter lå nu altså milevidt fra dem, hr. Erhard Jakobsen normalt har givet udtryk for. Men all right, jeg erkender også, at tingene bevæger sig, for det er sådan set det væsentlige i sammenhængen, og derfor tror jeg nok, at der er lys for enden af tunnelen.

Lad mig så endelig sige til hr. Erhard Jakobsen, når han drager ulandsproblematikken ind i billedet, at hvis hr. Erhard Jakobsen havde fulgt den foregående debat i dag og i øvrigt på det seneste havde fulgt den udvikling, som sker i Afrika, så ville han se, at der er en ganske glædelig udvikling på vej med hensyn til flerpartisystemer, som i sig selv ikke nødvendigvis er demokrati, men som kan være et skridt på vejen. Så der sker noget både nord og syd for den grænse, som vi har talt om i dag.

(Kort bemærkning).

Erhard Jakobsen (CD):

Må jeg om spørgsmålet om henholdsvis sanktioner og ulandshjælp sige, at tidspunktet, hvor sanktionerne var skarpest over for Sydaf-

rika, samtidig var det tidspunkt, hvor de kørte med etpartisystemet på fuldt blus. Det er jo ikke sådan, at man indtil nu gennem sin ulandspolitik har søgt at lægge pres med hensyn til etpartisystemet. Der har været tale om at lægge pres med hensyn til menneskerettigheder – jeg drager det kun frem i dag, fordi man rejser kravet om én mand én stemme. Så det nytter ikke noget, at hver mand har en stemme, hvis der kun er ét parti at stemme for. Så er det det rene hykleri at kalde det demokrati.

Glønborg (KRF):

Ved den forrige Sydafrikadebat, vi havde den 15. marts i år, udtalte jeg, at vi har pligt til ligefrem at tage luppen frem og se, om vi dog ikke kunne finde et par forårsbebudere hist og her.

I dag er der gået en sommer, og jeg må ærligt og redeligt sige, at jeg mener, at jeg har set blomster i den have nu, også blomster, der gror og er der.

Så ved jeg godt, at skeptikerne siger: De blomster overlever ikke, det er kun ønsketænkning. Men jeg mener, de er der. Jeg synes, at jeg har set tydeligt og klart, at der er en himmelvid forskel på en Verwoerd og en de Klerk. Det kalder jeg en blomst, der er værd at se på, og vi kunne nævne en lang række andre. Jeg skal prøve, om jeg kan nå at komme tilbage til dem.

Vi har fra dansk side og fra næsten hele verdens side brugt at svinge pisen i form af sanktioner over for Sydafrika, og jeg er ganske sikker på, at det har virket. Derfor fortryder jeg ikke et øjeblik, at vi har gjort det. Jeg tror virkelig, vi har gjort det rigtige.

Vi har påvirket udviklingen i Sydafrika i positiv retning med det, vi har gjort hidtil; men så skal vi sandelig også fortsat påvirke udviklingen i Sydafrika i positiv retning på den mest kloge og vise måde. Vi må ikke læne os tilbage for passivt at se til, om blomsterne nu klarer sig i haven. Vi skal heller ikke fortsat bevidstløst svinge pisen. Det kan blive nødvendigt, at vi ikke blot ser til på afstand, men går aktivt ind og beskytter og vander de blomster, som vi jo udmærket ved at nogle af havens beboere står klar til at ville trampe ned, hvis de kunne komme til det.

Der er yderliggående kræfter yderst til højre, som har stor magt og indflydelse, og der er radikale kræfter langt til venstre, som søger at få